

اسنادی از مالکیت ایران بر الواح هخامنشی مورد ادعای امریکا

علی فرهمند*

Ali&Farahmand@yahoo.com

چکیده

آنچه در این تحقیق مورد بررسی قرار می‌گیرد در نگاه است گذراییه پیشینه کاوشهای باستانشناسی هیئت‌های خارجی در ایران و تجارت آثار باستانی کشور تا زمان کشف لوحه‌های هخامنشی در تخت جمشید و ارائه اسنادی از مالکیت ایران بر لوحه‌های مزبور. اهمیت اسناد مورد اشاره در این مقاله، این است که این اسناد، آملی بودن لوحه‌های هخامنشی را در بنگاه خاوری دانشگاه شیکاگو و نیز تعداد دقیق آنها را بیان می‌کند.

کلیدواژه‌ها:

کتابخانه‌های هخامنشی، تاریخ، اسناد و مدارک. مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

* * *

* کارشناس علوم سیاسی.

نخستین فردی که به کاوش باستانشناسی در ایران پرداخت، افسری انگلیسی به نام «ویلیام کنت لافتس» بود که با مسافرت به بغداد در سال ۱۸۴۹م. / ۱۲۶۵ق. / ۱۲۲۸ش. جهت خدمت در کمسیون مرزی ایران و عثمانی، پا به خاور زمین گذاشت. وی - که کاوشهای باستانشناسی خود را در شوش متمرکز کرده بود - اشیای هنری و تاریخی کشف شده را به «بریتیش میوزیوم» لندن منتقل کرد.^۳

سپس فرانسویها در سال ۱۸۸۴م. / ۱۳۰۱ق. / ۱۲۶۴ش. گروهی متشکل از یک زن و شوهر به نام «ژان لافور» و «مدرش» را به موشن فرستادند که اشیای کشف شده از جمله «سر ستون بزرگی از سر گاو» متعلق به کاخ آپادانا را به موزه لوور فرستادند. سپس فرانسویان در سال ۱۸۹۵م. / ۱۳۱۲ق. / ۱۲۷۴ش. موفق شدند امتحان انحصاری کاوشهای باستانشناسی را در ایران برای کشورشان ناصرالدين شاه قاجار دریافت کنند. در سال ۱۳۱۸ق. / ۱۲۷۹ش. پادشاه بعدی یعنی مظفرالدین شاه، با خروج اشیای باستانی کشف شده از کشور به شرط پرداخت مبلغی به دولت ایران، موافقت کرد.^۴

هیئت فرانسویها به ریاست «ژاک دومورگان»، کاوشهایی را با شیوه‌های بسیار سهل‌انگارانه و بدون دقت و ظرافت لازم آغاز کردند؛ به طوری که حفاریهای آنها بشدت مورد اعتراض بوده و هست. مدیر این هیئت با عنوان شکارچی گنج، به جهت غارت اشیای هنری باستانی، مورد مذمت قرار گرفت. گفته می‌شود همانطور که باستانشناسان بریتانیایی به غنی کردن «بریتیش میوزیوم» می‌پرداختند، مورگان و جانشینانش نیز هزاران اثر هنری ایلامی را به «لوور» می‌فرستادند.^۵

در خرداد ماه سال ۱۳۸۵ش. / ژوئن ۲۰۰۶م.، «بلانش منینگ»، قاضی دادگاه ایالت ایلینویس آمریکا، به دنبال دادخواهی یک وکیل آمریکائی به نام «دیوید استارچمن»، اقدام به صدور یک رأی سیاسی غیرحقوقی و بسیار عجیب کرد، مبنی بر آنکه الواح هخامنشی کشف شده از تخت جمشید - که برای انجام تحقیقات و پژوهشهای باستانشناسی نزد بنگاه خاوری دانشگاه شیکاگو به امانت سپرده شده بود - به حراج گذاشته شود تا درآمد حاصل از آن را به نفع باستانشناسان کوشه‌های اسرائیلی - آمریکائی در ممتد نظارت در سال ۱۹۹۷م. / ۱۳۷۶ش. (۱۹۹۷م. / ۱۳۷۶ش.) طلب‌کنندگان در بیت‌المقدس هزینه کنند. این حکم - که لزوماً گوناگون مورد مناقشه است - یک‌آور مثل قدیمی فارسی است که

گنه کرد در بلخ آهنگری

به هر حال، این حکم واکنش بسیاری در محافل رسانه‌ای ایران و ایرانیان مقیم خارج از کشور به دنبال داشت؛ به طوری که «خاوری» نخستین شوق‌شناسی دانشگاه شیکاگوها تاکید بر اعطای سودن گنجینه آثار باستانی ایران، طی دادخواستی به حکم مزبور اعتراض کرد.

مدیر بنگاه خاوری دانشگاه شیکاگو، سه روز پس از صدور حکم مزبور، طی نامه‌نگاری با رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، توقیف الواح گلی تخت جمشید را به نفع اسرائیل، اقدامی شرم‌آور، مفتضح و غیرقابل توجیه خواند. یکی از استادان دانشگاه شیکاگو نیز ضمن محکوم کردن حکم صادره، اعلام کرد: «فروش آثاری که برای تحقیق در دانشگاه نگهداری می‌شود، به هر عنوانی غیرممکن و هر اقدامی در این راستا غیر قانونی است».^۶

پرفسور «رومن گیرشمن»، «آندره گدار» و «رابرت دیسون»، از دیگر باستانشناسان فعال در ایران بودند که باید از ایشان نام برد.

با انقراض قاجاریه و روی کار آمدن رضا شاه پهلوی، امتیاز انحصاری فرانسه در سال ۱۳۰۶ش./۱۹۲۷م. لغو شد و پس از آن در سال ۱۳۱۰ش./۱۹۳۱م. عملیات «ارنست هرتسفلد»، باستانشناس آلمانی با نظارت بنگاه خاوری-دانشگاه شیکاگو در تخت جمشید آغاز شد و در زمان تصدی نامبرده در عملیات کاوش تخت جمشید، لوحهای هخامنشی مورد بحث، کشف شد.

لوحهای هخامنشی

سی هزار لوح سفالی در سال ۱۳۱۲ش./۱۹۳۳م. در جریان کاوشهای «ارنست هرتسفلد»، باستانشناس بنگاه خاوری-دانشگاه شیکاگو در تخت جمشید کشف شد که اطلاعات بسیاری دربارهٔ زبان و فرهنگ، آداب و رسوم و جزئیات زندگی در ایران باستان، برای نسل امروز آشکار می‌کند.

«این لوح، در واقع بیانگر نظام اداری و حکومتی هخامنشیان است که ترجمهٔ متون آن تا به امروز اوج دقت و ظرافت نظام اداری این سلسله پادشاهی ایران را نشان داده است. در پی مطالعهٔ این لوح، مشخص شد که هخامنشیان در عصر خود از نظامهای حمایتی شبهٔ بیمه برای کارگران برخوردار بوده و همچنین از هیچ فردی بدون پرداخت دستمزد (برده‌داری) استفاده نمی‌کرده‌اند. به گفتهٔ مدیر سابق مؤسسه شرق شناسی، این لوح در واقع بیانگر دنیای داخلی جهان هخامنشیان است که در هیچیک از لوح و کتیبه‌های بزرگ به چشم نمی‌خورد.»^۷

علاوه بر الواحی که متن آنها در زمینهٔ پرداخت حقوق کارکنان و کارگران و مسائلی از این قبیل می‌باشد، روی برخی از این الواح، نقوش مهرهای دورهٔ هخامنشی با تصاویری از صحنهٔ شکار و حیوانات افسانه‌ای و اسطوره‌ها و نقوش سلطنتی دیده می‌شود.^۸

به هر حال، الواح مزبور را پس از کشف و کاوش از تخت جمشید، به موجب تفاهمنامه‌ای میان ایران و دانشگاه شیکاگو و قانون سال ۱۳۰۹ش./۱۹۳۰م. دربارهٔ میراث فرهنگی، برای انجام تحقیقات، به مدت سه سال به رسم امانت به امریکا فرستادند. اما این الواح به‌رغم گذشت بیش از هفتاد سال، هنوز در امریکا مانده و طی این مدت، تنها ۳۰۰ لوح از آن مجموعهٔ واسپرده به دانشگاه شیکاگو، در سال ۱۳۸۳ش./۲۰۰۴م. به ایران بازگردانده شده است. این، در حالی است که طی این مدت، دولت ایران همواره در حال اعتراض و پیگیری برای بازگرداندن الواح هخامنشی به ایران بوده است که اسنادی از پیگیریهایی دولت ایران در سالهای ۱۳۲۰ش./۱۹۴۱م. و ۱۳۲۱ش./۱۹۴۲م. در

این مقاله ارائه می‌گردد.
معرفی نظام اداری هخامنشیان در این قسمت، برگرفته از اسنادی است که در اختیار مالکیت ایران بر لوحهای هخامنشی و از جهت تعیین تعداد الواح مزبور اهمیت زیادی دارد.
در مورد اثبات مالکیت ایران بر الواح، مشکلی نیست که هر کشوری مالک واقعی اشیای تاریخی و باستانی متعلق به آن کشور است، ولو اینکه آن اشیاء به هر شکلی به موزه‌های دیگر راه یافته و ماندگار

شده باشد که این امر، اصلی مسلم، بدیهی و مورد وثوق تمام دنیا و از جمله یونسکو می باشد. پس در ایرانی بودن الواح هخامنشی کشف شده در تخت جمشید، یعنی قلب امپراتوری ای که گستره آن از مصر تا هند بود، هیچ شکی نیست، بلکه منظور از عبارت اثبات مالکیت ایران، این است که این الواح به هیچ شکلی فروخته، بخشیده یا واگذار نشده است و صرفاً به عنوان امانت، جهت انجام تحقیقات و خواندن متون آنها - که تعداد انگشت شماری در دنیا قادر به انجام این کار هستند - به بنگاه خاوری دانشگاه شیکاگو امانت داده شده بود و بر مبنای امانتداری، بازگرداندن سالم و بدون عذر و بهانه امانت به صاحب واقعی آن است.

اما در باب مسئله تعیین تعداد الواح مزبور - که در این نوشتار به آن پرداخته شده می باشد - باید گفت که از آنجا که در این زمینه هیچ منبع معتبری در دسترس نیست، این بررسی‌های پراکنده و از جنس تری، بسیاری از هموطنانی که به نوعی درگیر با مسائل میراث فرهنگی هستند، از تعداد واقعی الواح بی خبرند که در مورد این دو مدعا شواهدی ارائه می گردد.

الف - در خصوص شبهه افکنی و آمار اشتباه ارائه کردن مدیران بنگاه خاوری شیکاگو، می توان اشاره کرد به سخنان گیل استاین، مدیر بنگاه مزبور در سال ۱۳۸۳ ش. / ۲۰۰۴ م. که هنگام بازگرداندن ۳۰۰ عدد از الواح به ایران، از «وجود حدوداً ۷۰۰ هزار لوح کامل و تعداد بسیار زیادی الواح خرد شده در این دانشگاه خبر داد»^۹

ب - در خصوص اطلاع دقیق نداشتن بسیاری از مدیران داخلی از تعداد واقعی الواح هخامنشی

موجود در شیکاگو، قسمت‌هایی از مصاحبه صورت گرفته با عباس سلیمی نمین، مدیر دفتر تدوین و مطالعات تاریخ ایران، درخور یادکرد است. مصاحبه‌گر پرسیده: «شما خودتان هیچگونه آماری در خصوص تعداد الواحی که در اختیار مؤسسه است، ندارید؟ - اطلاعات ما بر اساس آمارهائی است که بر روی سایت دانشگاه گذاشته است. براساس این اطلاعات - که به قبل از سال ۱۳۸۲ [ش. / ۲۰۰۳ م.] مربوط می شود - پانزده هزار لوح کامل و ده هزار قطعه لوح شکسته در این مؤسسه وجود دارد. به نظر شما سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، از تعداد الواحی که در مؤسسه وجود دارد آگاه است؟ - آنها هم اطلاع دقیقی از این آمار ندارند. چون اعضای هیئت مدیره و هیئت مدیران سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری، در این زمینه هیچگونه سند و مدرکی در اختیار ندارند و ما هم که کمیته تحقیقات میراث فرهنگی هستیم، خوشبختانه این گونه نیستیم. به هیچ آمار و اطلاعی در ایران از تعداد دقیق این الواح وجود نداشته باشد و این استدلال ارائه شده در این قسمت، تعداد این الواح را «سی هزار» لوح گلی و یک لوحه فلزی ذکر می کند.

و اما معرفی اسناد، همانطور که اشاره شد، ۸ برگ سندی که برای معرفی در نظر گرفته شده، شامل ۲ فقره از رونوشت نامه نگاریهای مؤسسه شرق نزدیک و ۶ فقره از نامه نگاریهای سفارت ایران در واشنگتن، وزارت امور خارجه، وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، وزارت فرهنگ و رونوشت نامه نخست وزیر به وزارت فرهنگ، در

پیگیری بازگرداندن الواح هخامنشی، با توجه به سپری شدن مدت امانت سپاری آنها می‌باشد.

سند شماره ۱ از این مجموعه، عبارت است از نامه‌نگاری مورخه ۱۳۱۳/۲/۱۱ ش. / ۱۹۳۴/۵/۱ م. وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه با وزارت امور خارجه، در زمینه موافقت با بنگاه خاوری شیکاگو در برگذاری پرفسور هرتسفلد از ریاست هیئت علمی تخت‌جمشید. توضیحات سر بسته ابتدای این سند - با توجه به اسنادی که در اینجا آورده نشده - مربوط به همسفری پرفسور هرتسفلد با ولیعهد سوئد در مسافرت به اروپا و همراه کردن بخشی از چمدانهای خود با چمدانهای ولیعهد مزبور می‌باشد. تا به این ترتیب از بازدید گمرک مصون بماند: «درخصوص معاینه اشیا و بارهای پرفسور هرتسفلد، این وزارتخانه اطلاعی ندارد، ولی راجع به عملیات مشارالیه در تخت‌جمشید، نظر به مذاکراتی که با مؤسسه شرق دانشگاه شیکاگو به عمل آمده، من بعد ریاست هیئت علمی تخت‌جمشید با یک نفر دیگر خواهد بود...»^{۱۱} فرد بعدی نیز که برای ریاست هیئت تخت‌جمشید در نظر گرفته شد، دکتر اریک اشمیت^{۱۲} بود.

سند شماره ۲، عبارت است از رونوشت نامه‌نگاری مورخه ۱۳۱۸/۱۰/۲۹ ش. / ۱۹۴۰/۱/۲۰ م. اداره کل باستانشناسی وزارت فرهنگ با سفارت ایران در واشنگتن، در مورد پیگیری موضوع بازگرداندن الواح گلی تخت‌جمشید و درج رونوشت نامه‌نگاری نخست‌وزیر با وزارت فرهنگ در ذیل سند، جهت آگاهی سفارت ایران در واشنگتن: «... با وضعیت فعلی جنگ اروپا و ناامنی

دریها، با نظر وزارت فرهنگ، با نگاهداری موقت الواح در دانشگاه شیکاگو موافقت می‌شود؛ ولی باید وزارت فرهنگ در نظر داشته باشد که هر وقت موجبات اعاده الواح به ایران فراهم شود، به وسایل مقتضی مسترد دارند و... موضوع دچار فراموشی نشود.»^{۱۳} مسئله نگاهداری موقت الواح در شیکاگو، بخوبی در این سند نمایان است و در نتیجه، بیانگر آن است که به هیچ وجه الواح مزبور واگذار نشده‌اند.

سند شماره ۳، نامه‌نگاری مورخه ۱۳۲۱/۶/۱۴ ش. / ۱۹۴۲/۹/۵ م. وزارت امور خارجه به امضای محمدعلی همایون‌جاء، معاون کل وزارت امور خارجه با وزارت فرهنگ است که از تحویل شدن یک لوحه فلزی با خطوط قدیمی از بنگاه خاوری شیکاگو به سفارت ایران در واشنگتن خبر می‌دهد و پیوست این سند، گزارشهای سفارت ایران در همین باره است. ابتدای سند شماره ۳، تأکیدی بر تعداد و همینطور امانی بودن الواح هخامنشی در نزد بنگاه شیکاگو می‌باشد: «... راجع به سی هزار لوحه گلی و یک لوحه مفرغی که به امانت به بنگاه خاوری شیکاگو و دکتر اشمیت، رئیس هیئت علمی تخت‌جمشید داده شده، بود...»^{۱۴}

سند شماره ۴، یکی از گزارشهای پیوست سند شماره سه است، یعنی گزارش مورخه ۱۳۲۰/۱۲/۲۹ ش. / ۱۹۴۲/۳/۲۰ م. سفارت ایران در واشنگتن به وزارت امور خارجه که جمله آغازین این سند نیز تأکیدی بر تعداد و نیز امانی بودن الواح هخامنشی در بنگاه خاوری می‌باشد: «راجع به استرداد سی هزار خشت و یک لوحه فلزی که وزارت فرهنگ از تخت‌جمشید برای مطالعه به

بنگاه «The Oriental Institute of Chicago»

امانت داده‌اند...»^{۱۵}

سند شماره ۵ نیز پیوست دیگر سند شماره ۳ یعنی گزارش مورخه ۱۳۲۱/۱/۱۴ ش. / ۱۹۴۲/۴/۳ م. سفارت ایران در واشنگتن درباره تحویل گرفتن یک لوحه فلزی با خطوط قدیمی از دانشگاه شیکاگو می‌باشد: «... راجع به سی هزار خشت و یک لوحه فلزی - که در بنگاه خاور دانشگاه شیکاگو امانت بوده - معروض می‌دارد: اخیراً بنگاه نامبرده، ضمن نامه [ای] که رونوشت آن پیوست می‌باشد، یک لوحه فلزی با خطوط قدیمی به سفارت فرستاده...»^{۱۶}

سند شماره ۶، رونوشت نامه‌نگاری بنگاه خاوری دانشگاه شیکاگو با سفارت ایران در واشنگتن و در واقع همان رونوشت مورد اشاره در سند شماره ۵ می‌باشد. سند شماره ۷، نامه‌نگاری مورخه ۱۳۲۱/۷/۴ ش. / ۱۹۴۲/۹/۲۶ م. وزارت امور خارجه در ابلاغ پاسخ وزارت فرهنگ به گزارش مورخه ۱۳۲۰/۱۲/۲۹ ش. / ۱۹۴۲/۳/۲۰ م. سفارت ایران در واشنگتن، درباره سی هزار لوحه گلی امانی در بنگاه خاوری شیکاگو می‌باشد؛^{۱۷} و سند شماره ۸، عین نامه وزارت فرهنگ به وزارت امور خارجه در پاسخ به گزارش ۱۳۲۱/۱/۱۴ ش. / ۱۹۴۲/۴/۳ م. سفارت ایران در واشنگتن می‌باشد: «... نظر وزارت فرهنگ، این است که لوحه برنزی در سفارت ایران در واشنگتن، به طور امانت نگاهداری شود تا هنگامی که وضع جهان برای حمل آن به ایران مساعد و مجدداً نظر این وزارتخانه اعلام گردد. در باب سی هزار لوحه، ممکن است تا خاتمه بررسیهای علمی، در اختیار بنگاه خاوری دانشگاه شیکاگو گذاشته شود و به نظر

وزارت فرهنگ، مناسبت خواهد داشت که از طرف سفارت شاهنشاهی، به نحو شایسته و مناسبی بنگاه خاوری را متوجه سازند که در خواندن متن لوحه‌ها و رفع نیازمندی از آنها، تسریع لازم به عمل آورده، اقدامات مؤثری در این باب معمول دارند...»^{۱۸}

سند شماره ۹ نیز، رونوشت نامه‌ای به زبان اصلی است با امضای جان ویلسون، مدیر دایره بنگاه خاوری دانشگاه شیکاگو به آقای والس موری، رئیس بخش اداره دولتی امور شرق نزدیک به تاریخ ۱۲ نوامبر ۱۹۴۱ م. / ۲۱ آبان ۱۳۲۰ ش. که محتوی اطلاعاتی در مورد دغدغه‌های ایران برای تسریع در مطالعه و بازگرداندن الواح گلی هخامنشی به ایران است.^{۱۹}

پی‌نوشتها:

- ۱- فرزانه ابراهیم‌زاده. «دادگاه رسیدگی به الواح ایرانی به تعویق افتاده» خبرگزاری میراث فرهنگی (www.chn.ir)، (۱۳۸۵/۱۰/۲).
- ۲- مهدی افروزمش، نیکی محجوب. «تهدید میراث کوروش از سوی اسرائیل» روزنامه شرق، سال سوم، شماره ۸۰۰، (چهارشنبه ۱۴ تیر ۱۳۸۵).
- ۳- گروه پژوهشگران. شکوه پارسیان، سرزمین امپراتوران، ترجمه ترانه قطب (تهران: مؤسسه فرهنگی پژوهشی چاپ و نشر نظر، مؤسسه فرهنگی پژوهشی دانشنامه فارس، ۱۳۸۲)، ص ۱۴.
- ۴- همان.
- ۵- همان، ص ۱۵.
- ۶- همان، ص ۱۶.
- ۷- مهدی افروزمش، نیکی محجوب، پیشین.

۱۳- مرکز اسناد و خدمات پژوهشی وزارت امور خارجه، شماره سند ۲-۲-۳۷-۱۳۲۱ش.

۱۴- همان، شماره سند ۶-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

۱۵- همان، شماره سند ۴-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

۱۶- همان، شماره سند ۱-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

۱۷- همان، شماره سند ۸-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

۱۸- همان، شماره سند ۷-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

۱۹- همان، شماره سند ۳-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

۸- خیرگزاری میراث فرهنگی، «احتمال نمایش تعدادی از کتیبه‌ها در موزه ملی» در

<http://www.chn.ir/news/>

۹- مهدی افروزش، نیکی محجوب، پیشین.

۱۰- نرگس محمدی، مریم پاپی، در مصاحبه با عباس سلیمی نمین «مردم ایران بدانند حقشان در دانشگاه شیخاگو جا مانده است»، پایگاه میراث آریا، (۲۰۰۵/۱۱/۱) به نقل از:

<http://www.chn.ir>

۱۱- مرکز اسناد و خدمات پژوهشی وزارت امور خارجه،

اسناد قدیمه، شماره سند ۳۱-۱-۳۸-۱۳۱۳ش.

۱۲- Dr.Erich F Schmidt

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

تاریخ: ۱۳۱۳
۵۸۸۸۵/۲۰۶۶

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

اداره تحقیقات
دایره

وزارت معارف و اوقاف

ردیف سند: ۵۰۱۴۲۰۵۵۴۲ / ۱۴/۱۱/۲۰
از وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
به بنام و در صورت و بجهت بزرگواران
آنها سبب شده که کمال ایشان در این باب
و بارها و بارها در تقاضای این بزرگواران
و بارها و بارها در تقاضای این بزرگواران
کمال برافتاد و در این باره و در این باره
مکاتیب و در این باره و در این باره
کمال برافتاد و در این باره و در این باره

مركز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی
کمال برافتاد و در این باره و در این باره

۵۷۲۳
۱۶/۱۱/۱۳

۱۳۱۳
۱۳۱۳ / ۱۱ / ۱۳

تاریخ: ۱۳۱۳
۵۸۸۸۵/۲۰۶۶

فصلنامه گنجینه اسناد ۶۵ (پیاپی ۱۳۸۶)

تحقیقات تاریخی

مرکز اسناد و خدمات پژوهشی وزارت امور خارجه، اسناد قدیمه، شماره سند ۳۱-۱-۳۸-۱۳۱۳ ش.

(صوفه ۲)

موضوع یا کنویس
پیوست
مسئول یا کنویس

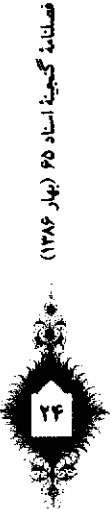
شماره بایگانی
شماره خصوصی ۱۹۸۱
جزوه دان ۱۹۸۹
پرونده

تاریخ ۲۰۰۶ ماه تاریخ یا کنویس ماه تاریخ ثبت ماه
 تاریخ خروج ۱۰ ماه سال ۱۳۰۴

فصلت

تقدیم به: ۱۳/۷/۱۳۴۶ و ۲۰/۷/۲۳۳۶
 به: *[Handwritten text]*
 در خصوص: *[Handwritten text]*
 در تاریخ: *[Handwritten text]*
 در محل: *[Handwritten text]*
 در شماره: *[Handwritten text]*
 در دفتر: *[Handwritten text]*
 در شهر: *[Handwritten text]*
 در استان: *[Handwritten text]*
 در کشور: *[Handwritten text]*

[Large handwritten signature and stamp]

تحقیقات تاریخی

۳۳۹۹
۱۳۳۰/۱۲/۲۹

بسته دانه

وزارت امور خارجه

۱۳۳۱
۱۳۳۰/۹

موضوع: نامه به ریاست جمهوری در خصوص سند شماره ۲۴۲۷۵/۱۱۸۵ وزارت امور خارجه
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴

۱۳۳۰
۱۱/۶/۱۰

وزارت امور خارجه
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴

وزارت امور خارجه
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴
در خصوص سند شماره ۱۳۳۰/۶/۱۴

فصلنامه گنجینه اسناد ۶۵ (بهار ۱۳۸۶)

نارت شاهنشاهی ایران

۶۹
۱۳۲۱/۱/۱۴
بیت پست

۱۳۲۱
۲۱/۸/۹

دولت در خارج

برودانه شماره ۳۳۸۹ در روز ۲۹ / ۱۲ / ۱۳۲۱
در دستگاه صادره جهت نیاجات دولت در سفر سردار :
بیت پست یک روزنامه خطوط مخابراتی و قتلنامه در صندوق پستی شماره ۱۳۲۱

تاریخ صدور سند ۱۳۲۱
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

۱۳۲۲
۲۱/۹/۱۰

در تاریخ

بیت پست

مرکز اسناد و خدمات پژوهشی وزارت امور خارجه، شماره سند ۱-۲-۳۷-۳۲۱۳۲۱ ش.

فصلنامه گنجینه اسناد ۶۵ (بهار ۱۳۸۶)

تحقیقات تاریخی

THE ORIENTAL INSTITUTE

The University of Chicago

Chicago, Illinois, U. S. A.

March 25, 1942

1155 East 58 Street

Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary

Iranian Legation

2315 Massachusetts Avenue

Washington D. C.

Dear Sir:

I am sending to you today by Railway Express one package containing the bronze tablet which was discovered in the excavation by the Iranian Expedition of the Oriental Institute under the Directorship of Dr. Erich F. Schmidt.

The Iranian government kindly permitted this tablet to be brought to the Chicago Headquarters of the Oriental Institute for cleaning, study, and publication purposes.

Yours sincerely,

Watson Boyes, Secretary

The Oriental Institute Museum

مرکز اسناد و خدمات پژوهشی وزارت امور خارجه، شماره سند ۱-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

(سوه ۲)

موضوع با کتویس
پیوسته
مسئول با کتویس

شماره بایگفی
شماره خصوصی ۱۹۱۷۱/۱۳۳
جزوه دان
برونده

تاریخ با کتویس: تاریخ ثبت: ۱۳۳۷/۱۲/۲۲ ماه: تاریخ خروج: ۱۳۳۷/۱۲/۲۲ ماه: سال: ۱۳۳۷

نارت - ۱۳۳۷/۱۲/۲۲
 بجز گستره ۵۵۸۹
 ۱۳۳۷/۱۲/۲۲
 در امر نوزادان است. بجان، فاسد نگار در دست
 وزارت و در دست وزارت امور خارجه
 وزارت امور خارجه
 ۱۳۳۷/۱۲/۲۲
 حکم

۱۲۴.
 تاریخ با کتویس: ۱۳۳۷/۱۲/۲۲
 تاریخ خروج: ۱۳۳۷/۱۲/۲۲
 تاریخ ثبت: ۱۳۳۷/۱۲/۲۲
 تاریخ خروج: ۱۳۳۷/۱۲/۲۲

فصلنامه گنجینه اسناد ۶۵ (بهار ۱۳۸۶)

تحقیقات تاریخی

نمونه - ۲

اداره کن باستانشناسی

شماره ۱۳۲۱ / ۱۹۴۱۹

تاریخ ۱۳۰۹ / ۶ / ۲۸

شمبه

وزارت فرهنگ

وزارت امور خارجه

۲ / ۷ / ۲

عطف بنامه شماره ۱۶۸۹۰ / ۱۶۸۱ - ۱۶ / ۶ / ۲۱ راجع بسی هزار لوحه گلی و یک لوحه مفرغی که بامانت به بنگاه مذاوری شیکاگو و دکتر اشعیت رئیس هیئت علمی تخت جمشید سپرده شده بود خاطر شرفرامت حضرت میسازد نظر وزارت فرهنگ اینست که لوحه برنزی در سفارت ایران در واشنگتن بخور امانت نگاهداری شود تا هنگامیکه وضع جهان برای حمل آن بایران مساعد و مجدداً نظر این وزارتخانه اعلام گردد در باب سی هزار لوحه گلی ممکن است تاخاتمه بررسیهای علمی در اختیار بنگاه ترسی دانشاه شیکاگو گذاشته شود و بنظر وزارت فرهنگ مناسبت خواهد داشت که از طرف سفارت شاهنشاهی بنحو شایسته و مناسب بنگاه شرقی را متوجه سازند که در خواندن متن لوحه ها و رفع نیازمندی از آنها تسریح لازم بعمل آورده اند امانات موثری در این باب معمول دارند خواهشمند است مقرر فرمایند مراتب بشرح بالا با استحضار سفارت شاهنشاهی در واشنگتن رسانیده شده از اقدامیکه معمول خواهد شد این وزارتخانه را نیز مستحضر فرمایند

وزیر فرهنگ

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

شماره ۱۸۰۴۹۴
تاریخ ۱۳۰۹ / ۶ / ۲۸

وزرد بد قرا داره نوم سیاسی
شماره ۴۴۷۴
تاریخ ۲۱ / ۷ / ۱۳۰۹

کتابخانه
موسسه تخصصی
تاریخ ۱۳۰۹ / ۶ / ۲۸

تاریخ ۱۳۰۹ / ۶ / ۲۸

مرکز اسناد و خدمات پژوهشی وزارت امور خارجه، شماره سند ۷-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.

COPY

THE ORIENTAL INSTITUTE
The University of Chicago
Chicago, Illinois

November 12, 1941

Reference: NE 891.927 Persepolis/492

Mr. Wallace Murray
Chief, Division of Near Eastern Affairs
Department of State
Washington, D. C.

My dear Mr. Murray:

Mr. McDonald has called my attention to your letter of October 24 carrying the information on a shipment of antiquities from Teheran and enclosing a copy of a translation of a Note Verbale dated September 6, 1941 from the Iranian Ministry of Foreign Affairs to the American Legation at Teheran concerning the disposition of certain tablets entrusted to the Persepolis Expedition of the Oriental Institute for study.

Will you be good enough to inform the Imperial Legation in Washington that if they are willing to receive the bronze tablet we shall be happy to send it to them for safekeeping against its return to Teheran?

With reference to the clay tablets: Our scholars have been proceeding with the study of these tablets. I enclose a copy of a letter dated January 19, 1940, from the Chargé d' Affaires of the Imperial Iranian Legation at Washington. In conformance with this letter we have been proceeding in our study of the tablets. This study is not completed and cannot be completed on short notice. However, if the Imperial Legation so desires we can ship to them such tablets as have been completed. May I say frankly that the normal procedure is to hold all material for the opportunity to check and counter-check until a study is effected? However, in earnest of our intention to return all this material we are quite willing to return those pieces which have had their first copying.

Sincerely yours,

JOHN A. WILSON

Director

encl.

مرکز اسناد و خدمات پژوهشی وزارت امور خارجه، شماره سند ۳-۲-۳۷-۱۳۲۱ ش.